

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: BREV TIL: Heinrich VI Reuss FRA: Holberg, Ludvig (1750-04-17)

Citation: Holberg, Ludvig: "BREV TIL: Heinrich VI Reuss FRA: Holberg, Ludvig (1750-04-17)", i *Holbergs Breve*, G. E. C. Gads Forlag, s. 160. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990512-X00-shoot-L001990512X000038.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Holbergs Breve

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

BREV TIL GREV HENRIK VI AF REUSS
DATERET 17. APRIL 1750

Udgivet af Alfr. Glahn i Holberg Aarbog 1923, s. 27 efter en kopibog, som tilhører statsskovrider Poul Lorenzen (se nr. XXXIV).

Originalen tabt.

Her aftrykt efter Glahns udgave.

»Akademiet fattes penge« kunde grev Reuss have haft grund til stadig at sige i disse år. Da det blev stiftet, var der fx. knap nok penge til at lønne fire professorer; men i maj 1748 blev der ansat en femte professor, Schlegel. Ganske vist blev han kun ekstraordinær professor; men de 300 rdl., han fik om året, var alligevel for meget for akademiets slunkne kasse. Så døde Schlegel i august 1749, og Reuss foreslog da, at man skulde vente med at besætte professoratet, indtil der kom flere penge i kassen, med andre ord: til akademiet ved Holbergs død arvede baroniet, og dette forslag gik kongen ind på.

Imidlertid har Reuss vel gjort sig håb om snart at kunne skaffe akademiet større indtægter d. v. s. presse Holberg til at give endnu mere, og det lykkedes ham jo også, idet Holberg ved sit brev af 18. august 1749 (nr. XXXIV) overdrog Sorø akademi indtægterne af sit gods, dog først fra 1. maj 1751 at regne. Men allerede nu havde greven fundet en mand, som han troede vilde egne sig til at blive professor juris publici et politici ved Sorø akademi; det var en yngre tysk jurist, dr. jur. A. L. Se ip i Göttingen, som grev Reuss kendte af rosende omtale: han var grundig i jurisprudensen, var ærbar, artig, munter og beleven, kunde tale både latin og fransk osv.; derimod skrevoverhofmesteren ikke, og kunde sikkert heller ikke have skrevet, noget lignende om Seip, som Holberg skrev om Schlegel, at han »havde i grund udstuderet det danske sprog«. —s. 161 Grev Reuss foreslog nu (i skrivelse til kongen, 11. april 1750) at tilbyde Seip professoratet i Sorø, således at han skulde have lige løn med de andre professorer ved akademiet, altså 500 rdl. (Museum 1893 11, s. 39).

Reuss's forslag tiltalte ikke grev J. L. Holstein, og han opfordrede Holberg til at hindre dr. Seips ansættelse eller i det mindste få overhofmesteren til at vente lidt, for at man kunde se, om der ikke skulde være en dansk mand, der kunde findes bekvem til embedet.

Efter Grev Holsteins opfordring skriver Holberg strax til grev Reuss: han vil gerne have det ekstraordinære professorat besat igen, men han synes, at tidspunktet er uheldig valgt, da bl. a. kvægsygen har forringet godsets indtægter; en dygtig udlænding vil sikkert ikke nøjes med 500 rdl. i løn; han henviser til, hvor svært det havde været at finde en tysker, der vilde lade sig overtale til at søge det juridiske professorat ved universitetet efter Scheidt, skønt hans embede havde været meget bedre lønnet, og så var der danssemesteren, der skulde ansættes, fripladserne, der skulde oprettes, alle de udgifter kunde godsets indtægter ikke bære. Altså Holberg nævner kun de økonomiske vanskeligheder, men siger ikke et ord om, hvad der taler for eller imod, at det just var Seip, der skulde have professoratet i Sorø.

Deres Høygrevelige Excellence Høyvelbaarne
Greve og Geheime Raad!

Hr. Geheime Raad v: Holstein fortaalte mig forgangen Onsdag, at en ny Professor fra Göttingen¹ skulde komme til Sorø, og derfor bad mig indstændig, at jeg vilde betiene mig af den Grace, som jeg staaer i hos Oberhofmesteren², at gjøre et Forsøg, om jeg s. 162 med min Intercession saadant kunde afvende, eller i det ringeste, om ikke nogen Tid dermed kunde forhales, indtil man kunde see, om nogen³ Landets Børn dertil kunde findes beqvem. Dette haver jeg efter hans Begiering ikke kunde⁴ dispense re mig for at referere. Jeg sagde dog derhos, at jeg dristede mig ikke, hertil at føye nogen Intercession saasom Oberhofmesteren kan dertil have vigtige Motiver, som mig ere ubekjendte. Alene dersom res er endnu integra, haaber jeg, at D: Excell: ikke ugunstig optager, om jeg, stolende paa den sædvanlige gamle Affection, meddeler et ringe Raad, som jeg underkaster Deres Excellences Correction. Jeg holder vel ikke for, at en Professio supernumeraria er unødvendig, jeg er alene af de Tanker, at Tiden lidt kunde ansees indtil Tidernes Forandring, og indtil Jorde-Godset, som nu af Qvægsygen og andre Uleyligheder er delaberet, kan komme udi Stand at give sine gamle Renter igien. En fremmed Professor, som er udi nogen Reputation, vil neppe lade sig nøye med ringere end 600 Rdr. Scheides⁵ Profession, som importeret⁶ henved 1400 Rdr, har udi tvende Aar været tilbuden en og anden Tydsk Professor, men ingen har endnu vildet lade sig overtale til at antage den. Naar nu en Danssemester⁷, som er fornøden, tillige med skal antages, og disse tvende Personer absorbere henved 1000 Rdr, frygter jeg, at Godsets Indkomster i disse Tider ikke blive tilstrækkelige, helst saasom andre 1000 Rdr ere destinerede til Academisteme⁸. Dette er min ringe Betænkning, som jeg underdanigst drister mig til at insinuere, efterdi Deres Excell tilforn ofte haver tilladt mig saadan Frihed. Det kan være, at jeg udi alt dette tager Feyl, saasom s. 163 jeg ikke kan vide, hvad anden Resource hertil kan være. Men hvorom alting er, saa er jeg forsikret om, at Deres Excellence efter den sædvanlige Godhed, hvorpaa jeg har faaet saa mange Prøver, denne min Erindring ikke i Unaade optager.

Holberg, Ludvig, *Holbergs Breve*,

11*

Jeg forbliver &c.
Ludvig Holberg.

Kiøbenhavn d. 17. Apr. 1750.